

TILLITSVALGTSEMINAR

v/ organisasjonsrådgivere Simon Skjerven og
Ane Norgård Brohaug

organisasjon@naturvernforbundet.no

Plan for dagen

- Velkommen, hva er Naturvernforbundet, hvorfor vinner vi? Litt om kommunevalget og fjordsøkmålet v/leder Truls Gulowsen
- Dette er ditt ansvar som tillitsvalgt
- Dette er de viktigste verktøyene for deg som tillitsvalgt
- Spørsmål og svar

Pause cirka kl. 19:40

Hva er Naturvernforbundet?

- Grunnlagt 1914
- Politisk interesseorganisasjon for natur og klima
- Demokratisk medlemsorganisasjon
- Over 100 lokal- og fylkeslag
- 36 000 medlemmer, stor økning siden 2018

Sentralt

- Landsmøte hvert annet år
- Sentralstyre
- Landsstyre
- Utvalg
- Nettverk
- Sekretariatet

Fylkeslag (15 fylkeslag)

- Årsmøte hvert år
- Fylkesstyre valgt av årsmøte
- (Ansatte)
- (Arbeidsgrupper/utvalg)

Lokallag (ca. 100 lokallag inkl. studentlag)

- Årsmøte hvert år
- Lokallagsstyre valgt av årsmøte
- (Arbeidsgrupper)

Hva betyr dette at *du* får?

- **Rettslig klageinteresse:** Naturvernforbundet er legitim høringsinstans, skal automatisk få informasjon og invitasjon, kan påklage vedtak og gå til retten på naturens vegne
- **Tilgang til media:** Det er mye mer relevant hva Naturvernforbundet mener, enn hva «Truls» mener.
- **Penger:** Alle ledd i organisasjonen har medlemsinntekter, og mulighet til å søke mer midler til gode prosjekter
- **Ansatte ressurspersoner:** Både fylkesvis og nasjonalt har vi eksperter på natur, klima, energi, organisasjonsdrift
- Nettsider, medlemslister epostsystemer, regnskapssystemer, årsmøteinnkallinger, kurs
- **Interne nettverk** som deler kunnskap og erfaringer
- **Demokratiske rettigheter** om hvem Naturvernforbundet skal være og hva vi skal mene og prioritere
- **Sosialt nettverk** av andre som er opptatt av natur, miljø og samarbeid
- Mulighet til å **være med på vinnerlaget** på rett side av historien. Vi gjør en forskjell, og har gjort det i over 100 år.

Vi vinner! Bare i 2022 fikk vi sammen:

- Stoppa Wisting
- Stoppa 26 konsesjonsrunde
- Ingen ny vindkraft
- Fortsatt skogvern-penger
- Avverget masse-angrep på verna vassdrag
- Forbud mot nedbygging av myr
- Samfunnsfokus på enøk og enova
- Ny motorveipolitikk
- LO-vedtak om å la olje ligge for klima
- En næringspolitisk klimapolitikk
- Stillstand i Repparfjorden
- Søksmål om Førdefjorden
- Ny Naturavtale med norsk støtte til 30% vern

**Hvorfor ble du med i
Naturvernforbundet? Del med
resten av oss i chatten**

FNs naturavtale gjelder også Norge

- Verne natur, sikre mangfoldet av arter og naturtyper og sørge for at naturens funksjoner opprettholdes
- Vern av 30 % land og 30% hav, restaurere 30%: nettverk av små og store verneområder
- Verneområder trenger sterkere vern
- **Hvordan? All natur er i en kommune: Vi bør begynne med at alle må identifisere sine 30%, og oppdatere alle kommuneplaner**
→ **Kommunevalget 2023 må bli et naturvalg.**

PLAN- OG BYGNINGSLOVEN
(LOV OM PLANLEGGING OG
BYGGESAKSBEHANDLING)
av 27. juni 2008 nr. 71

med endringer, sist ved lov
av 21. juni 2019 nr. 68
(i kraft 1. januar 2020)

BYGGESAKSFORSKRIFTEN
(FORSKRIFT OM BYGGESAK)
av 26. mars 2010 nr. 488

med endringer, sist ved forskrift
av 3. oktober 2019 nr. 1304
(i kraft 1. januar 2020)

BYGGTEKNISK FORSKRIFT
(FORSKRIFT OM TEKNISKE
KRAV TIL BYGGVERK)
av 19. juni 2017 nr. 840

med endringer, sist ved forskrift
av 11. juni 2018 nr. 854

Kommunene har verktøyet for naturvern:

1. **Vern:** Identifisere områder for 30% vern, 30% marint vern og 30% restaurering
2. **Planvask!** Ta ut områder som ennå ikke har byggetillatelse («arealreserve» - ikke erstatningsplikt!)
3. **Vilkår!** Nesten ubegrenset rom for kreativitet og pålegg
4. Våge å **si nei:** ingen kan kreve verken dispensasjon eller planbehandling
5. **Bonus:** store muligheter for kommunal energieffektivisering i egne og innbyggenes bygg

Mer om dette: **Webinar 24/5 kl 19-20**

La fjordene leve!
Fjordsøksmålet
I år skal vi redde Førdefjorden

Felles kamp

Etter 15 års kamp med høringsuttalelser, møter, arrangementer og demonstrasjoner for å redde Førdefjorden gikk vi til det drastiske skrittet med søksmål.

Landsstyret vedtok dette i fjor sommer.

Naturvernforbundets styrke er at naturvernere over hele landet står sammen.

Fjordsøksmålet

Naturvernforbundet og Natur og Ungdom har saksøkt staten for tillatelser til å dumpe 250 millioner tonn gruveavfall i Førdefjorden.

Rettssaken starter 18. september 2023 i Oslo tingrett. Det er satt av 10 dager.

Dette blir en historisk rettssak!

Jøssingfjorden

ødelagt av gruvelam siden 1984

Alle foto: Erling Svensen

Førdefjorden

er i dag en artsrik og levende fjord

Fjordsøksmålet handler om å styrke naturens rettsvern

Ved å vinne søksmålet, skal vi hindre lignende tillatelser for framtida. Ingen fjorder skal risikere dumping av gruveavfall, alle ressurser må gjenbrukes og avfall skal minimeres.

Seieren skal føre til en bedre naturforvaltning.

Vi trenger drahjelp!

- 8 av 10 er imot gruvedumping, og vi trenger **alle med på laget!**
- Det er dyrt å saksøke staten.
- Jo flere som støtter fjordsøksmålet, jo sterkere stiller vi i retten.

Hva kan lag og aktive gjøre?

Dele Spleisen som dere finner her:

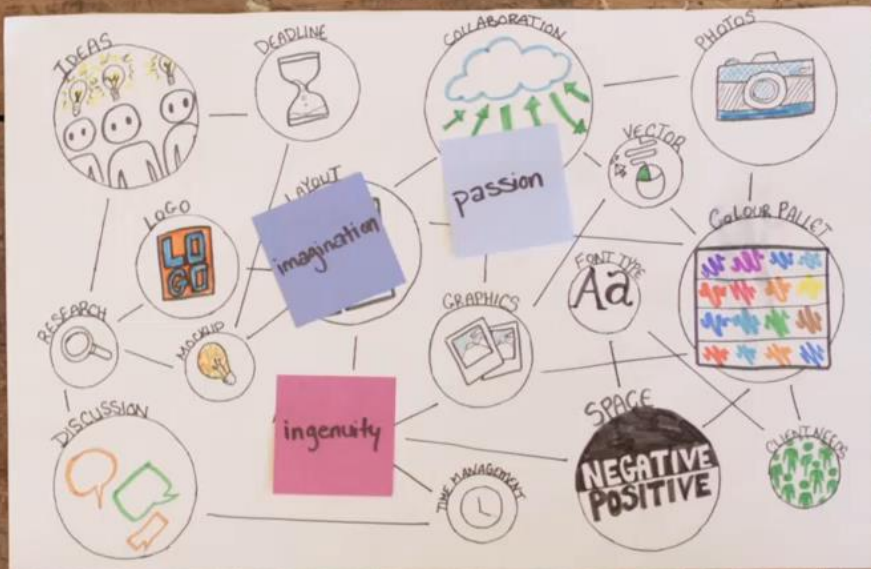
www.spleis.no/project/309897

Alt om Fjordsøksmålet: www.fjordsoksmålet.no

Informasjon og materiell for lagene:

www.naturvernforbundet.no/fjordsoksmålet - slik at dere kan lage egne arrangementer!

Kontaktinformasjon: Aino Bogetvedt,
ab@naturvernforbundet.no for veiledning

Del 2: Hva er ditt ansvar som tillitsvalgt?

Formelle krav fra organisasjonen

Lokallag og fylkeslagene skal:

- Stå for lokal-/fylkeslagets daglige drift, og sørge for et aktivt tilbud til medlemmene
- Styre og drifte lokal-/fylkeslagets økonomi
- Planlegge og gjennomføre årsmøte

Formelle krav fra organisasjonen

Daglig drift og tilbud til medlemmene

- Styret er ansvarlig for den daglige driften.
- Styret inviterer til medlemsmøter og andre arrangementer.
- Lokallaget kan sette ned arbeidsgrupper.

Formelle krav fra organisasjonen

Økonomi: Regnskapsføring

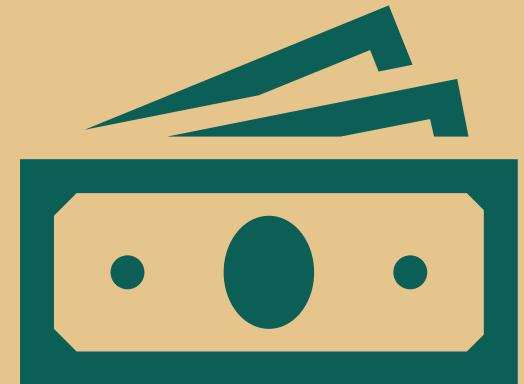
- Alle lokallagene og fylkeslagene skal føre regnskap.
 - Egen mal til føring av regnskap
- Et regnskapsår er et kalenderår (01.01-31.12)
- Bilag skal lagres i 5 år!
 - Bilagene for 2022 skal makuleres etter 01.01.2028

Formelle krav fra organisasjonen

Økonomi: Hvorfor er regnskapsføring så viktig?

- En ryddig økonomi gir forutsigbarhet.
 - Penger gir aktivitet, og aktivitet kan igjen gi penger (aktivitetstilskudd)
- Utfordringene ved å ikke ha økonomien i orden er store og krevende.
- Gjør vi økonomien riktig kan vi bruke enda mer tid på naturvernarbeidet som vi brenner for!

Formelle krav fra organisasjonen

Økonomi: Revidering av regnskap

- Alle regnskap i fylkes- og lokallag skal revideres.
 - Vedtektene krever det (§§ 8-5, 9.c; 9-7, 5.c)
 - Kvalitetssikring av regnskapet.
 - Viktig for søknad om momskompensasjon.
- Må årsregnskapet revideres av profesjonell revisor?
 - Veldig få lokal- og fylkeslag faller inn under dette kravet.
- Hvem kan være revisor?
 - En eller flere personer utenfor styret.

Formelle krav fra organisasjonen

Planlegge og gjennomføre årsmøter

- Årsmøtet skal behandle regnskap, årsmelding, aktivitetsplan, budsjett og velge nytt styre.
- Rett etter årsmøtet skal laget sende over årsmøteprotokoll, årsmelding og regnskap til sentralt. (Lokallagene skal også sende sitt til fylkeslaget).

Husk: Alle medlemmer får årsmøteinnkalling, bruk muligheten for å aktivisere flere medlemmer

Brønnøysundregisterene

- Informasjon og veiledning på nettsiden: <https://naturvernforbundet.no/aktiv/brreg/>
- Alle skal være registrert i både i **enhetsregisteret** (få organisasjonsnummer) og **frivillighetsregisteret** (alle frivillige organisasjon)
- Mangler ved registrering?
 - Mangler dato? Skriv 01.09 stiftelsesåret.
 - Mangler protokollen fra stiftelsesmøtet? Bruk protokollen fra sist årsmøte for å vise at foreningen eksisterer.
- Det er lagenes ansvar å oppdatere Brønnøysundregistrene.
- Må vanligvis gjøres hvert år etter årsmøte.

Brønnøysundregisterene

Nærmere om signaturrett

Vedtektene sier hvem som har signaturrett (opptre, skrive under på vegne av)

Viktig å ikke blande sammen signaturrett med disposisjonsrett i banken – det er ingen automatikk i at kasserer må ha signaturrett.

Medlemslister og personvern

Tilsendte, oppdaterte medlemslister:

- sendes automatisk fra medlemsregisteret
- navn, adresse, telefon, epost, lokallag, fødselsdato
- reservasjoner – tas ut, unntatt årsmøteinnkalling
- store bevegelser i medlemsmassen

Ta kontakt med medlem@naturvernforbundet.no

Medlemslister og personvern

Viktige prinsipper, medlemslister

- Ikke spre listene
- Kan ikke brukes til annet en Naturvernforbundet
- Ha oppdaterte lister ved hver utsending
- Slett fortløpende – GDPR er strengt!

Organisasjonskultur i styrende dokumenter

Landsmøtet 2022 vedtok mål for Naturvernforbundet 2030:

«Naturvernforbundet skal fram mot 2030 jobbe for å bli en bred folkebevegelse for natur og klima. For å ha legitimitet i debattene om natur og miljø er det avgjørende at vi er mange og at medlemsmassen og våre aktive speiler befolkningen.

Det er hele organisasjonens ansvar å nå disse målene»

Dette betyr at vi må tenke på dette og hjelpe hverandre med å få det til.

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer finner du på nettsiden

- Retningslinjene skal bidra til trygghet i hverdagen som aktiv, tillitsvalgt og ansatt i Naturvernforbundet.
- Retningslinjene skal motvirke maktmisbruk av alle typer.
- Naturvernforbundets etiske retningslinjer gjelder for ansatte, tillitsvalgte, og andre som opptrer i en situasjon hvor man må regne med å bli betraktet som representant for organisasjonen.

Etisk utvalg

Naturvernforbundets etiske utvalg er oppnevnt av landsstyret. De skal behandle varsler i tråd med retningslinjene for håndtering av varslingssaker og Naturvernforbundets etiske retningslinjer. Formålet er å sikre en klar og ryddig håndtering.

Naturvernforbundets etiske utvalg består av Tone Skau Jonassen, Randi Alsos, Bernt Bull og Magnus Storvoll Strømseth

Naturvernforbundets etiske utvalg kan kontaktes på epost: etiskutvalg@naturvernforbundet.no

Retningslinjer for Naturvernforbundet i tradisjonelle og sosiale medier

Retningslinjer for Naturvernforbundet i tradisjonelle og sosiale medier finner du på nettsidene

- De etiske retningslinjene gjelder også i sosiale medier!

Viktige verktøy for deg som tillitsvalgt

Alt vi sier herfra finnes på nettsiden:

<https://naturvernforbundet.no/aktiv/>

Nye nettsider

Mål for nettsidene:

- Vekke tillit til Naturvernforbundet med godt innhold og riktig budskap
- Hjelp medlemmer og andre natur- og miljøinteresserte
- Rekruttere medlemmer og få inn bidrag
- Være en kunnskapsformidler
- Gjøre hverdagen til tillitsvalgte og aktive bedre

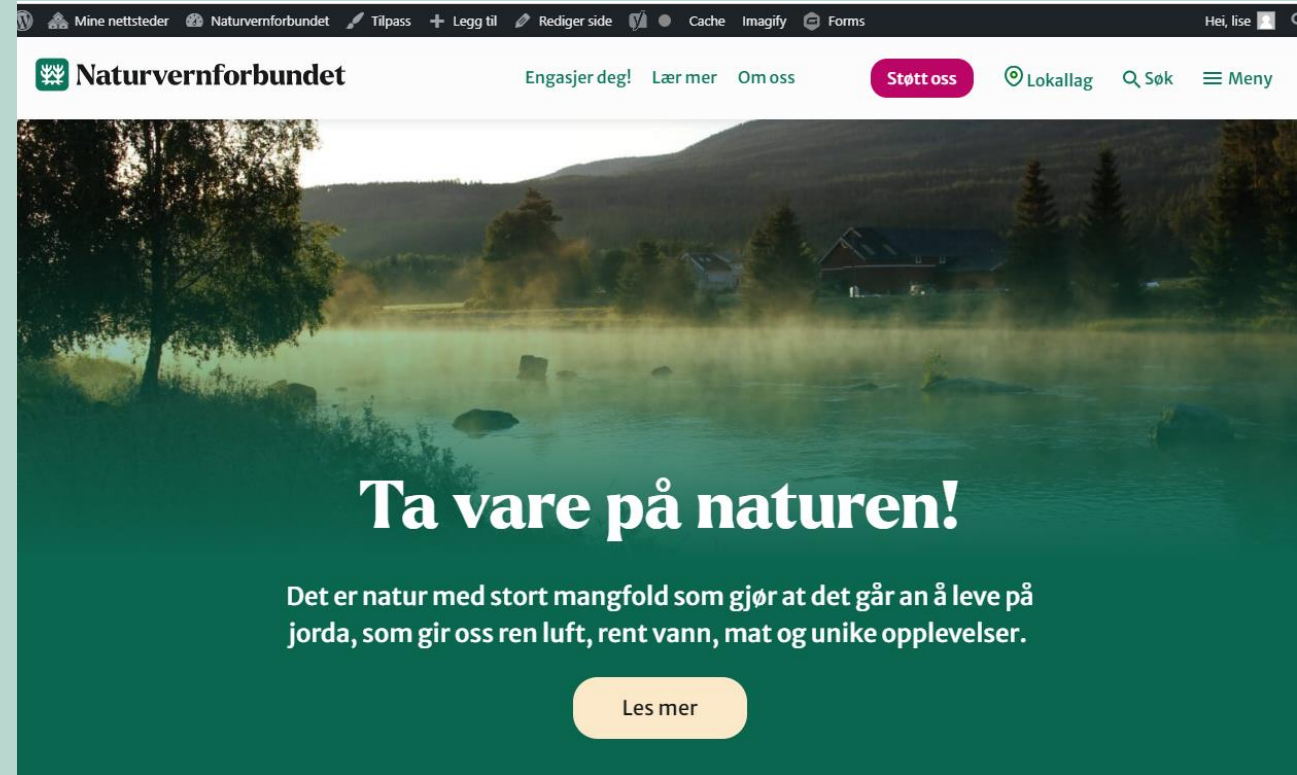

Krav til innhold

- Skal ikke være et «intranett» - saker bør ha allmenn interesse
- Skrive så folk forstår
- Bruke bilder i alle innlegg
- Fortelle om hvem vi er og hva vi gjør

Hvordan bruke?

- Word Press – blokkbasert og intuitivt
- Alle som vil bruke nettsidene kan få bruker – kontakt Lise (le@naturvernforbundet.no)
- Brukerveiledning;
<https://naturvernforbundet.no/aktiv/slik-bruker-du-nettsidene/>
- Muligheter for opplæringskurs
- Tirsdag 9.mai; kurs i dokumentarkivet

Mine nettsteder Naturvernforbundet Tilpass + Legg til Rediger side Cache Imagify Forms Hei, lise

Naturvernforbundet Engasjer deg! Lær mer Om oss **Støtt oss** Lokallag Søk Meny

Ta vare på naturen!

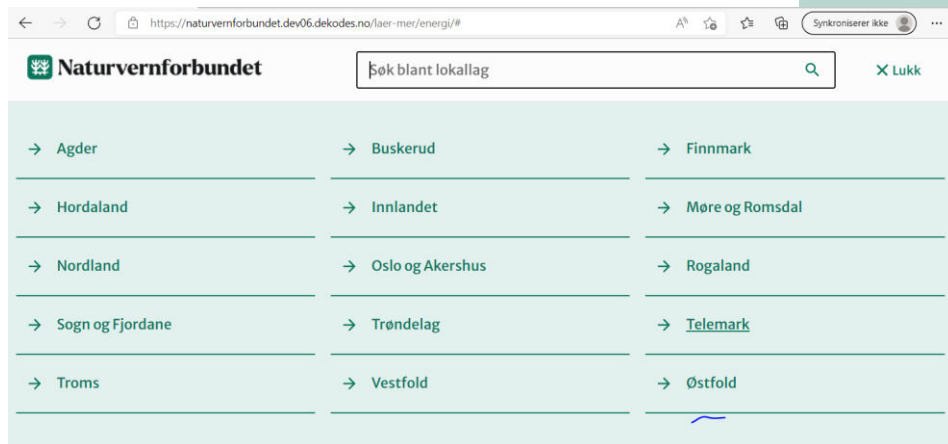
Det er natur med stort mangfold som gjør at det går an å leve på jorda, som gir oss ren luft, rent vann, mat og unike opplevelser.

Les mer

Når du har fått bruker...

- logg inn på:
naturvernforbundet.no/fylkeslag/wp-admin/
- Fyll inn med fylkeslaget du hører til

Lokal- og fylkeslag

- Fylkessidene er egne nettsider med selvstendige bilder og tekstmapper + egne innholdskategorier.
- Alle får i tillegg en begrenset tilgang til felles hovedsite for å kunne bruke felles mediemappe + dokumentarkiv.
- Lokallagssidene bor på fylkessiden
- Hvert fylke har egen ressursperson

Nytt medlemsregister høsten 2023

- Lagene får tilgang til medlemslister i medlemssystemet
- Sende ut eposter selv
- Opplæring i høst
- Velg ut en i lokallaget med ansvar for medlemsregister og medlemskontakt

E-post og lagring

- Et nyttig og praktisk verktøy for alle lagene.
- Gratis for lagene – kostnaden dekkes av sentralt.
- E-postkontoen er deres kontakt med medlemmer og andre eksterne som kommuner, fylkeskommuner, lokale politikere, presse og lignende.
- Gode dokumentlagringsmuligheter for lokal- og fylkeslagene.
- I tillegg er det mange andre nyttige verktøy!
- Temaside: <https://naturvernforbundet.no/aktiv/epost/>

Kontakt med sekretariatet

medlem@naturvernforbundet.no

Oppdaterte medlemslister

Utsendinger som skal sendes via medlemssystemet

Andre henvendelser angående medlemskap

organisasjon@naturvernforbundet.no

Spørsmål om lokallagsdrift – vedtekter, økonomi, Brønnøysundregisteret

E-post, SharePoint og OneDrive for lagene

Kontakt med sekretariatet

naturvern@naturvernforbundet.no

Spørsmål vedrørende fag og politikk innenfor temaene natur, klima, redusert forbruk og forsøpling.

Spørsmål om internasjonalt arbeid og andre prosjekter i Naturvernforbundets regi kan også sendes hit.

Direkte kontakt med fagrådgivere:

Bruk ansattlisten på nettsiden

Bruk kontaktinformasjon under aktivitetstilskudd

Nettverk

Fra arbeidsprogrammet:

«I tillegg til utvala nedsett av landsstyret, skal me oppretta uformelle, mest mogleg sjølvorganiserte nettverk for tillitsvalde og frivillige på tvers av dei ulike ledda i organisasjonen, med fokus på aktuelle tema.»

- Nasjonale nettverk om motorvei (starta opp) og hytter (starter opp i mai).
- Opprett gjerne regionale eller fylkesvise nettverk med lokallag som jobber med samme tematikk.

Aktivitetstilskudd

Mål: økt aktivitet i lagene i Naturvernforbundet

Vi oppfordrer til aktiviteter som bidrar til:

- flere medlemmer
- flere aktive i lokallaget - gjerne grupper som ikke er representert i lokallaget i dag
- Kunnskap om nye fagområder

Neste søknadsfrist: 1. juni

Organisasjonen Naturvernforbundet framover

- Ambisiøse planer – Naturvernforbundet skal bli en bred folkebevegelse
- Stor medlemsvekst – og fortsatt stort potensiale!
- Mange medlemmer ønsker å bli aktive
- Lokallag som er eksperter på sine saker
- Lokallag med spennende aktiviteter
- Et stort lag som vinner saker – mange erfaringer som kan deles

Snakk sammen i lokallaget:

- Hvordan bidrar vi til at Naturvernforbundet blir en bred folkebevegelse?
- Hvilke aktiviteter får med flere?
- Hvordan blir vi flere medlemmer?
- Hvordan deler vi lokallagets erfaringer nasjonalt og fylkesvis, slik at vi vinner saker og blir større?
- Hva trenger vi fra Naturvernforbundet sentralt?

